

Evaluering af specialeskrivningsprocessen cand.jur. efterår 2022

Indledningsvist overblik over evalueringen af specialeskrivningsforløbet på cand.jur. efteråret 2022. Dernæst kommentarer fra studienævnet samt studienævnets evalueringsudvalg efterfulgt af opsummering af de specialestuderendes evaluering.

Overblik

Skemaet herunder og efterfølgende bullits giver et overblik over hovedkonklusionerne i specialeevalueringen for efteråret 2022 for cand. jur. studerende. Resultaterne uddybes længere nede i rapporten.

Overordnet vurdering af specialevalueringen efteråret 2022								
	E22	F22	E21	F21	E20	F20	E19	F19
Samlet indtryk (meget godt/godt)	73%	63%	59%	62%	60%	60%	60%	52%
Samlet indtryk (meget dårligt/dårligt)	2%	8%	7%	11%	5%	3%	5%	18%
Faglig forberedt (meget godt/godt)*	52%	60%	31%	29%	33%	44%	21%	31%
Klyngevejledning (meget god/god)	71%	58%	69%	59%	52%	55%	54%	40%
Klyngevejledning (dårlig/meget dårlig)	0%	16%	6%	11%	6%	11%	5%	19%
Individuel vejledning (meget god/god)	90%	76%	88%	85%	84%	85%	86%	75%
Individuel vejledning (dårlig/meget dårlig)	6%	12%	2%	6%	2%	2%	0%	9%
For få vejledningstimer (behov)	14%	23%	7%	8%	13%	4%	23%	19%
Måneder brugt på specialet (0-4 mdr.)	85%	89%	86%	76%	73%	-	-	-
Måneder brugt på specialet (7-12 mdr.)	15%	3%	2%	11%	12%	8%	14%	16%
Skriver flere sammen	22%	27%	29%	21%	20%	18%	6%	18%

*) I F2022 er spørgsmålet ændret til: "Hvor fagligt forberedt var du på at skrive en større akademisk opgave?".

Til og med F2021 lød spørgsmålet: "Hvor godt synes du, at studiet havde forberedt dig til at skrive en større akademisk opgave?".

- Det *samlede indtryk* er fortsat rigtig godt og endda forbedret. I E22 angiver 73%, at de har haft et godt/meget godt samlet indtryk (F22: 63%, E21: 63%). Samtidig vurderer kun 2%, at der har haft et dårligt/meget dårligt samlet indtryk (F22: 8%, E21: 7%).
- Lidt færre studerende, 52%, følte sig godt/meget godt *fagligt forberedt* til at påbegynde specialet (F22: 60%). Af fritekstsvarende fremgår det, at en stor andel af de studerende

savner træning i at skrive større akademiske opgaver undervejs i uddannelsen på både bachelor- og kandidatniveau, da de oftest træffer på oftest case-baserede eksamener.

- Under halvdelen (44%) af de studerende angiver at have følt sig overvejende/meget sikre på *forventningerne til det faglige indhold*. Det er vanskeligt at sammenligne med forårsforløbet, hvor der blev skelnet mellem fire svarkategorier, mens der i E22 er fem.
- De studerende udtrykker imidlertid lige så stor sikkerhed som i foråret 2022, når det kommer til det *faglige niveau* (E22: 63%, F22: 64%) og *krav til vejledning* (E22 & F22: 73%), og en større sikkerhed ift. *formkravene* (E22: 91%, F22: 84%).
- Stadigt færre, kun 28%, deltog i *infomødet* (F22: 46%, E21: 62%). Til gengæld angiver hele 89%, at det i nogen eller høj grad *rustede dem til den praktiske tilmelding* (F22: 79%, E21: 75%).
- Meget lig de seneste specialeforløb deltog 52% i *specialeseminaret* (F22: 57%, E21: 55%). Heraf angiver 76%, at seminaret i nogen eller høj grad *rustede dem til at påbegynde specialet*, hvilket indikerer, at sidste års tilbagegang er holdt ved (F22: 79%, E21: 91%).
- Flere studerende, 66%, deltog i specialeforløbets *klyngevejledning* (F22: 58%). Ikke nok med det. Hele 71% vurderer, at klyngevejledningen var god/meget god, hvilket er den største andel set over de seneste otte forløb (F22: 58%). Slet ingen vurderede klyngevejledningen dårlig, hvilket også er første gang (F22: 16%).
- Så godt som samtlige af de specialeskrivende studerende, 98%, deltog igen i dette semester i den *individuelle vejledning*, og langt størstedelen, 90%, vurderer, at den fungerer godt/meget godt, hvilket er en omvendning af forårsforløbets tilbagegang (F22: 76%, E21: 88%).
- 80% af de studerende oplever et stort udbytte med hensyn til *drøftelse af problemformulering og disposition* (F22: 67%, E21: 83%). Også 52% og 54% angiver at have fået et stort udbytte af hhv. *drøftelse af indsamling og bearbejdning af materiale* (F22: 44%, E21: 55%) og *metodiske diskussioner* (F22: 40%, E21: 59%). Samlet understøtter det indikationen af, at forårsforløbets tilbagegang i udbyttet af den individuelle vejledning er blevet genoprejet til tidligere forløbs positive niveauer.
- De studerende efterspørger i fritekstsvarene fortsat, om end i mindre grad, retningslinjer for ensartet vejledning, der skal sikre, at de studerende i videst muligt omfang opnår lige vilkår under specialeforløbet.
- Størstedelen af de studerende, 78%, skriver fortsat deres speciale *alene* (F22: 73%), mens de resterende skriver i *gruppe*. Af fritekstsvarene fremgår det, at dem, der skriver alene, savner en samarbejdspartner at sparre med undervejs i forløbet. I tråd hermed oplever dem, der skriver i gruppe, store fordele særligt med hensyn til sparring.

- Andelen af studerende, der har afleveret indenfor normeret tid, er blevet mere stabil efter dykket i forbindelse med redueringen i tid fra 6 til 4 måneder og Covid 19-pandemien. 85% afleverede indenfor normeret tid (F22: 89%).
-

Kandidatstudienævnets evalueringsudvalg. Referat møde 16. marts 2023

Ad 4. Specialeskrivning efterår 2022 for uddannelsen cand. jur.

Evalueringsudvalget finder det positivt, at de studerende i efteråret 2022 er rigtig godt tilfredse med specialeskrivningsprocessen. 73 procent af de studerende har i dette semester et godt samlet indtryk af processen (F22: 63 procent, E21: 59 procent).

Evalueringsudvalget finder det meget positivt, at de studerendes tilfredshed med deres individuelle vejleder i dette semester er yderst positiv, idet 90 procent finder vejledningen god eller meget god (F22: 76 procent, E21: 88 procent, F21: 85 procent). De studerende giver også fortsat vejlederne mange rosende ord med på vejen i deres fritekstsvar. Langt flere modtager et passende antal vejledningstimer, 86 procent (F22: 77 procent).

Evalueringsudvalget konstaterer desuden med glæde, at endnu flere specialestuderende, 66 procent, nu deltager i klyngevejledningen (F22: 58 procent). Heriblandt vurderer hele 71 procent klyngevejledningen god/meget god, hvilket er den største andel set over de seneste otte specialeforløb (F22: 58 procent, F19: 30 procent). Yderligere bemærkes det med stor glæde af udvalget, at slet ingen studerende evaluerer klyngevejledningen dårligt, og den største andel hidtil, 71 procent, vurderer den god eller meget god (F2022: 58%, F2019: 40%).

Evalueringsudvalget må til gengæld konstatere, at det igen i dette semester er et gennemgående tema blandt fritekstsvarerne, at de studerende i høj grad efterspørger mere træning i at skrive større akademiske opgaver. Kun omtrent halvdelen, 52 procent, af de specialestuderende følte sig godt fagligt forberedt på at skrive en større akademisk opgave mod 60 procent i F22. De specialestuderende føler sig ud fra fritekstsvarerne at bedømme usikre på, hvordan de skal gribe specialet an, herunder hvad de skal forvente og hvad der forventes af dem. De studerende peger på projektorienterede eksamener, der vil give de studerende et bedre greb om metode, formalia m.v., som et oplagt alternativ til den case-baserede eksamen. Udvalget indstiller derfor igen Kandidatstudienævnet til at overveje, hvordan man kan ruste de studerende bedre til at skrive speciale.

De specialestuderende peger desuden igen på, at der er for stor forskel på de forskellige vejlederes engagement og hjælp, f.eks. hvor meget tekst den enkelte vejleder er villig til at læse. Nogle efterspørger mere ensrettede retningslinjer samt flere, men kortere, vejledningstider end de 3*45 minutter, da det kan være svært at få det maksimale udbytte ud af hele 45 minutter, og samtidig kan der opstå behov for kortere, afklarende vejledninger undervejs. Evalueringsudvalget beder derfor Kandidatstudienævnet om at overveje, om der kan skabes nogle bedre og mere konkrete rammer for den individuelle vejledning.

Evalueringsudvalget bemærker endeligt, at de specialestuderende fortsat ikke prioriterer at deltage i informationsmødet og specialeseminaret, og udvalget noterer sig derfor med

tilfredshed, at fakultetet arbejder hen mod en mere digital og fleksibel formidling af informationerne fra disse møder.

Evalueringssudvalget tager ad notam, at der efter beslutning i Kandidatstudienævnet fra evalueringen i efteråret 2022 nu udsendes individuel feedback til både klynge- og individuelle vejledere med henblik på at tilpasse deres vejledningsforløb.

Kandidatstudienævnet. Referat fra møde 19. april 2023

Ad. Evaluering af specialer

Nævnet bemærkede med stor glæde en stigende tilfredshed med klyngevejledning. Det er nævnets opfattelse, at evalueringen er på det bedst mulige niveau. Nævnet ønsker fortsat opmærksomhed på, at de studerende ikke føler sig klædt på til at skrive specialet. Nævnet takkede den specialeansvarlige for indsatsen.

Evalueringssudvalget har opfordret nævnet til at overveje, hvordan man kan ruste de studerende bedre til at skrive speciale. Thomas Riis, fagansvarlig for specialet, orienterede om, at der er igangsat en indsats, hvor man i højere grad bruger Absalon til at understøtte specialeprocessen. Han foreslog samtidig, at projektkompetencer bliver sat mere på dagsordenen, som det også er gjort i forståelsespapiret for 2023, og han opfordrede til, at man tænker i flere afløsningsopgaver eller obligatoriske projekter gennem uddannelsen. Louise Victoria Johansen opfordrede til, at vejlederne husker metakommunikation om specialeprocessen i alle typer af møder med de studerende.

Thomas Riis oplyste, at han ønsker at genindføre vejlederseminar. Han oplyste, at han som fagleder overvejer, om der skal udarbejdes en egentlig vejledning til vejlederne, der kan give både vejledere og studerende et billede af, hvad fakultetet forventer af vejledningsopgaven. Nævnet bakkede op om idéen og opfordrede Thomas Riis til at fortsætte dialogen med vejlederne og at tænke over formatet for møder med vejlederne. Det er nævnets opfattelse, at der er momentum for opgaven netop nu, hvor evalueringen foretages på vejlederniveau. Regitze Sancoeur bemærkede, at der fortsat er en problemstilling ift. hvilke studerende der besvarer evalueringen.

Hermed afsluttede nævnet sin behandling af evalueringerne for efterårssemesteret 2022. Nævnet takkede alle medlemmer af Evalueringssudvalget og Uddannelsesservice for det store og dedikerede arbejde samt Lin Adrian og Gitte Kornum for deres deltagelse og input.

Evaluering af specialeskrivningsprocessen Efterår 2022 – cand.jur.

Generelle bemærkninger

Specialeevalueringen foretages løbende elektronisk af de studerende i forbindelse med indleveringsfrister for speciale. Denne evaluering har været åben i perioden primo november 2022 til ultimo januar 2023. Evalueringsprocenten er steget til 35% (E21: 27%).

Karakterniveauet ligger fortsat rigtig fint på samlet 9,8, hvilket er meget lig de seneste specialeforløb.

Specialekarakterer givet i efteråret 2022

Speciale E22	Udbl .	-3	0	2	4	7	10	12	Antal	snit ekskl. -3	F22	E21	F21	E20	F20	E19	F19
Individuelt	0	38	1	2	11	31	50	44	167	9,3	9,6	9,1	9,5	8,8	9,5	9,0	9,2
Kollektivt	0	0	0	0	0	4	36	34	74	10,8	10,5	10,6	10,8	10,9	10,8	11,1	10,5
I alt	0	0	0	2	10	29	84	68	193*	9,8	9,9	9,8	9,9	9,6	9,9	9,6	9,5

*) antallet er større end de, der har haft mulighed for at evaluere, da en del af de der afleverer ikke har fulgt vejledning i E 2022. karaktersnit for de evaluerede er: individuelt: 9,3 // kollektivt: 10,7 // i alt: 9,9

Samlet indtryk og forbedringsforslag

Rigtigt mange, 73%, af de specialeskrivende studerende vurderer i E2022, at de har haft et samlet set godt/meget godt *indtryk af specialeforløbet* (F22: 63%, E21: 59%). Samtidig vurderer kun 2% (1), at vedkommendes *indtryk* var *dårligt* (F22: 8%).

Hvordan har dit samlede indtryk af specialeforløbet været?

	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Meget godt	21%	14%	12%	14%	13%	13%	13%	11%
Godt	52%	49%	47%	48%	47%	47%	47%	41%
Nogenlunde	25%	29%	34%	27%	34%	36%	34%	30%
Dårligt	0%	6%	5%	10%	4%	1%	3%	11%
Meget dårligt	2%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	7%

Forslag til forbedringer fra de specialestuderende:

De studerendes forslag til forbedringer retter sig primært mod følgende emner:

Vejledningen skal være så lige for alle og helst også så effektiv som muligt

Nogle specialeskrivende studerende fremhæver, hvor opsigtsvækkende det kan være at høre om diskrepans mellem, hvordan vejlederne hver især vejleder og hvad de forventer af den studerende. Det er afgørende, at vejledningen i videst muligt omfang ensrettes med henblik på at give de studerende så lige vilkår som muligt i deres individuelle specialeforløb.

Derudover pointerer en studerende, at vedkommende ser fordele i flere men kortere vejledningsgange, da det kan være svært at fylde 45 minutter ud effektivt og at man til tider kan have brug for kortere sparringssessioner til afklaring af mindre omfattende spørgsmål.

” Jeg har været tilfreds med min vejleder. Jeg vil dog påpege, at det er vildt, så stor forskel der er på, hvad vejlederne forventer af specialet. Der bør måske være lidt mere ensartede retningslinjer, sådan så det ikke afhænger i så stor grad af, hvilken vejleder man har, hvordan man klarer sig i specialet. ”

Opdeling af klynger i cand.jur. og cand. soc.

Én studerende fremhæver, som det tidligere er blevet gjort, det u hensigtsmæssige i at blande cand.jur. og cand. soc.-studerende i klyngerne. De studerende kan ved blandingen kun

vanskeligt bidrage med noget konstruktivt til hinandens opgaver, hvorfor det bliver en unyttig oplevelse for begge parter.

Mere træning i at skrive større akademiske opgaver

De studerende efterspørger fortsat i høj grad mere træning i at skrive større akademiske opgaver både undervejs på BA- og KA-uddannelsen i jura. En stor del føler sig set ud fra fritekstsvarerne usikre på, hvordan de skal gribe specialet an, herunder hvad de skal forvente og hvad der forventes af dem. De studerende peger på projektorienterede eksamener, der vil give de studerende et bedre greb om metode, formalia m.v., som et oplagt alternativ til den case-baserede eksamen.

”Studiet giver meget få skriftlige opgaver af en sådan karakter at man kan føle sig forberedt. De fleste eksamensopgaver bidrager ikke til at man dygtiggøres i den faglighed, som specialet fordrer.”

Udmeld forsvarsdato i god tid

Det ønskes af enkelte studerende, at datoen for det mundtlige forsvar udmeldes i bedre tid og eventuelt, om muligt, at de studerende bliver inddraget i placeringen af datoen.

Sikr god kommunikation med studerende, der ikke har indgående kendskab til KU

Studerende, der ikke har taget deres BA på KU, kan opleve udfordringer relateret til formalia, kommunikation, biblioteket og lignende under specialeforløbet, da de ikke har erfaringer med større skriftlige opgaver på uddannelsen. Det vedrører i lige så høj grad studiestarten og de nye studerendes introduktion til universitetet og fakultetet, som det vedrører specialeforløbet specifikt.

Tilbud om studiegrupper

Det anbefales, at man fra fakultetets side med fordel kan tilbyde de studerende, der skriver alene, at indgå i en studiegruppe undervejs i specialeforløbet. I forslaget nævnes det, at man eksempelvis kunne oprette muligheden for at krydse af, hvorvidt man ønsker at indgå i en sådan studiegruppe, når man tilmelder sig specialet, hvormed det administrativt vil kunne orkestreres lettere.

Bemærkninger fra Studie- og karrierevejledningen for efterår 2022: Størstedelen af specialeskriverne har været tilfredse med forløbet – det er glædeligt at se. Flere studerende nævner dog igen i år, at de ikke prioriterede at deltage i informationsmødet og specialeseminaret pga. studiejob mv. Dette taler for, at vi fortsat arbejder hen mod en mere digital og fleksibel formidling af informationerne, hvor de studerende selv kan vælge, hvornår de ønsker at modtage informationerne. Fx er studievejledningens oplæg om den gode skriveproces fra foråret 2023 blevet lavet til en video, som specialeskrivere nu kan tilgå i deres Absalonrum. Videoen har haft 365 visninger.

Det er interessant at læse, at flere studerende efterspørger studiegrupper for specialeskrivere. Fra foråret 2023 har vi netop udvidet med et tilbud om en specialeworkshop, hvor specialeskrivere kan møde hinanden, dele overvejelser og få mulighed for at sparre med hinanden samtidig med, at de får konkrete redskaber til at skabe overblik, arbejde struktureret, lære at planlægge dagligdagen med specialet, skabe fokus og komme godt fra start med

skriveprocessen. Man kunne overveje at udbygge dette tilbud med deciderede specialegrupper. Det bør dog overvejes grundigt, om, og hvordan, dette kan understøttes administrativt.

Skriveprocessen

Omtrent halvdelen, 52%, af de specialestuderende følte sig godt *fagligt forberedt på at skrive en større akademisk opgave* mod 60% i F22. Det er igen et gennemgående tema blandt fritekstsvarene, at de studerende savner mere træning i at skrive større akademiske opgaver. Flere gange nævnes BA-projektet som den eneste sammenlignelige opgave, mens enkelte derudover har taget et valgfag med fri skriftlig eksamen for at opnå nogen grad af yderligere erfaring med akademisk skrivning op til specialeforløbet.

”Jeg har gennem min studietid skrevet 2 større akademiske opgaver. Den ene var mit Ba-projekt. Det andet var et valgfag på 5. semester, som jeg bevidst valgte ud fra eksamensform, så jeg kunne "øve" mig. Jeg har følt mig ret meget på bar bund omkring forventninger til indholdet og niveauet i specialet.”

Hvor fagligt forberedt var du på at skrive en større akademisk opgave								
	E2022	F2022		E2021	F2021	E2020	F2020	E2019
Meget godt	14%	16%	Hvor godt har studiet forberedt dig til at skrive en større akademisk opgave	7%	7%	6%	15%	10%
Godt	38%	44%		24%	22%	27%	28%	11%
Middel	36%	29%		41%	43%	42%	31%	34%
Dårligt	11%	7%		17%	17%	16%	19%	31
Meget dårligt	2%	4%		11%	11%	10%	6%	13%
Ved ikke*	0%	0%		1%	-	-	-	-

Hele 84% af de specialeskrivende studerende følte sig sikre eller nogenlunde sikre på *forventningerne til det faglige indhold i specialet* (F22: 77%). Ændring af svarkategorier besværliggør dog en direkte sammenligning.

”Vi skriver for få længere akademiske opgaver og jurafaget passer dårligt til formatet. Det er derfor forbundet med meget usikkerhed at skrive et juridisk speciale. Det er også for lang tid siden, at man har haft juridisk metode.”

Hvor sikker var du på forventningerne til det faglige indhold i specialet?			
Svarmulighed	E2022	Svarmulighed	F2022*
Meget sikker	7%	Meget sikker	18%
Overvejende sikker	37%	Nogenlunde sikker	59%
Middel	40%	Ikke ret sikker	23%
Lidt sikker	10%	Slet ikke sikker	1%
Slet ikke sikker	6%		

*) Spørgsmålet er stillet i sin nuværende form for første gang i foråret 2022, men svarkategorierne er blevet ændret i efteråret 2022. Der kan derfor ikke sammenlignes direkte med spørgsmålet i skemaet nedenfor og ej heller direkte mellem E22 og F22.

Det ser dog ud til, at de studerende at de studerende undervejs i specialeforløbet opbygger en vis sikkerhed omkring opgaven. Af nedenstående tabel fremgår det, at hele 91% i overvejende grad føler sig sikre på *formkravene* (F22: 84%); at 73% lig F22 føler sig overvejende sikre på *kravene til vejledning* og; at 63% følte sig overvejende sikre på det *faglige niveau*, da de afleverede deres speciale (F22: 64%).

Hvor sikker var du da du afleverede på følgende? 5 er mest sikker og 1 er mindst sikker															
Hvor sikker var du?	Det faglige niveau					Krav til vejledning					Formkravene				
	E22	F22	E21	F21	E20	E22	F22	E21	F21	E20	E22	F22	E21	F21	E20
1 mindst	2%	2%	7%	3%	9%	0%	5%	5%	5%	3%	0%	0%	2%	2%	3%
2	11%	12%	7%	11%	4%	11%	6%	8%	10%	10%	2%	2%	5%	3%	4%
3	25%	22%	27%	28%	34%	16%	17%	17%	16%	20%	7%	14%	11%	10%	13%
4	50%	44%	45%	39%	41%	34%	33%	23%	29%	27%	34%	45%	33%	37%	29%
5 mest	13%	20%	13%	19%	11%	39%	40%	48%	41%	40%	57%	39%	49%	48%	50%

Med hensyn til *bibliotekets ressourcer* angiver 63%, at ressourcerne har dækket deres behov (F22: 62%), mens 23% omvendt angiver, at ressourcerne ikke har dækket deres behov (F22: 23%), hvilket er en svag tilbagegang fra forrige forløb. Der er ikke givet mulighed for fritekstsvar direkte forbundet til spørgsmålet om bibliotekets ressourcer, men én respondent efterlyser lettere tilgang til bøger, samt at man som ny KU-studerende på kandidaten med fordel kunne tilbydes en form for introduktion til KU's udbud af litteratur.

Har bibliotekets ressourcer dækket dit behov for litteratur m.v.?								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Har dækket mit behov	63%	62%	66%	55%	57%	46%	65%	64%
Det har ikke dækket mit behov	23%	17%	14%	21%	26%	32%	26%	20%
Ved ikke	14%	21%	19%	24%	18%	22%	9%	15%

Tidsforbrug

85% afleverede deres speciale indenfor *normeret tid*. Det er en lidt mindre andel end F22 (85%) men fortsat en større andel end under Covid-19-pandemiens toppunkt (F21: 76%, E20: 73%). Der er kun givet få fritekstsvar, der skal forklare, hvorfor der er brugt mere end den normerede tid, og heraf kan der ikke udledes nogen særlig årsag.

Hvor mange måneder har du brugt på specialet? *									
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	Svarmulighed	F2020	E2019	F2019
0-4 mdr. normeret	85%	89%	86%	76%	73%	0-6 mdr. normeret	92%	82%	79%
0-2 mdr.	10%	13%	8%	11%	7%	0-3 mdr.	22%	17%	19%
3-4 mdr.	75%	76%	78%	65%	66%	-	-	-	-

Hvor mange måneder har du brugt på specialet? *									
5-6 mdr.	12%	9%	12%	14%	13%	4-6 mdr.	70%	65%	60%
7-12 mdr.	3%	3%	2%	11%	12%	7-12 mdr.	8%	14%	16%
> 1 år	0%	0%	0%	0%	1%	> 1 år	0%	4%	5%

*:Spørgsmålet blev til og med efteråret 2019 stillet som "Hvor lang tid har du i alt brugt på specialet? (inklusive tid brugt før du indgik specialekontrakt"

Flere studerende, 53%, bruger nu mellem 26-37 timer/ugen på deres speciale, hvilket er væsentligt flere sammenlignet med de seneste forløb (F22: 37%, E21: 44%).

Hvor mange timer har du i gennemsnit brugt om ugen på dit speciale? (beregnet fra du indgik specialekontrakt)								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
0-20 timer/ugen	13%	24%	22%	15%	15%	17%	23%	19%
21-25 timer/ugen	19%	22%	20%	20%	25%	23%	24%	36%
26-30 timer/ugen	28%	21%	18%	25%	22%	22%	19%	22%
31-37 timer/ugen	25%	16%	26%	23%	22%	26%	23%	18%
38-50 timer/ugen	9%	14%	10%	16%	12%	8%	3%	4%
50+ timer/ugen	4%	3%	4%	2%	4%	5%	6%	2%

Meget lig tidligere semestre har kun 7% haft *fag sideløbende med specialet*. Til gengæld angiver 82%, at de har haft *mere end 10 timers arbejde om ugen sideløbende med specialet*, hvilket er en fortsat stigning sammenlignet med de seneste forløb (F22: 77%, E21: 74%, F21: 71%).

Har du haft <i>fag sideløbende med specialet</i> ?								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Ja	7%	8%	9%	9%	10%	7%	15%	18%
Nej	93%	92%	91%	91%	90%	90%	84%	82%

Har du haft <i>mere end 10 timers arbejde om ugen sideløbende med specialet</i> ?								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Ja	82%	77%	74%	71%	77%	68%	73%	77%
Nej	18%	23%	26%	29%	23%	30%	26%	22%

Vejledning

Infomøde om formalia ved indskrivning

Kun 28% af de specialeskrivende studerende deltog i *infomødet om tilmelding*, hvilket er endnu en markant reduktion i deltagerandelen sammenlignet med tidligere forløb (F22: 46%, E21: 62%). Der fremgår af fritekstsvarene ikke en entydig grund til det lave fremmøde. I stedet fremhæves flere faktorer, herunder studiejob, manglende oplysning om mødet og irrelevans.

De, der deltog, udtrykker til gengæld udbredt tilfreds med mødet. 89% angiver, at det i nogen eller høj grad *rustede dem til den praktiske tilmelding*, heraf hele 42% i høj grad (F22: 17%).

Har du deltaget i Infomøde om tilmelding?					
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020
Ja	28%	46%	62%	55%	57%
Nej	72%	54%	38%	36%	40%

I hvilken grad rustede infomødet dig på den praktiske tilmelding?					
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020
I høj grad	42%	17%	27%	21%	31%
I nogen grad	47%	62%	48%	47%	53%
I mindre grad	11%	15%	25%	32%	16%
Slet ikke*	0%	6%	-	-	-

*) Svarkategorien *slet ikke* blev tilføjet F2022

Specialeseminar

” Var allerede en del længere med specialet end hvad der blev vejledet om. Var dog stadig interessant at høre andres tanker. ”

” Vi manglede en reminder på, at vi skulle indlevere en problemformulering. Desuden gik meget af tiden med at snakke om, hvorvidt de enkelte/gruppernes problemformulering fungerede. Vi endte først selv med at have en god problemformulering langt henne i skriveprocessen. ”

Godt halvdelen deltog i *Specialeseminaret* sammenlignet med Infomødet (F22: 57%). Der hersker også her en generel, om end lidt lavere, tilfredshed med udbyttet, 76% angiver, at *specialeseminaret rustede dem til at gå i gang med specialet* (F22: 79%, E21: 91%).

24% angiver omvendt, at seminaret kun i mindre grad eller slet ikke rustede dem til at gå i gang (F22: 21%, E21: 8%). Som det gjaldt infomødet, fremgår studiejob og manglende viden om seminaret i fritekstsvarerne over de primære årsager til, at de studerende ikke deltog.

Har du deltaget i Specialeseminaret?								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Ja	52%	57%	55%	61%	58%	50%	58%	54%
Nej	48%	43%	45%	39%	42%	50%	42%	46%

I hvilken grad rustede specialeseminaret dig til at gå i gang med specialet?*								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
I høj grad	21%	18%	21%	25%	27%	3%	13%	3%
I nogen grad	55%	61%	70%	44%	49%	56%	57%	43%
I mindre grad	21%	18%	4%	24%	18%	20%	27%	42%
Slet ikke	3%	3%	4%	7%	5%	21%	3%	12%

*) Beregnet til 100% af de, der *deltager* i specialeseminaret.

Klyngevejledning

Endnu flere specialeskrivende, 66%, studerende *deltager i klyngevejledningen*. Heriblandt vurderer hele 71% *klyngevejledningen god/meget god*, hvilket er den største andel set over de seneste otte specialeforløb (F22: 58%).

Har du deltaget i Klyngevejledning?					
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020
Ja	66%	58%	54%	59%	57%
Nej	34%	42%	46%	41%	43%

Hvordan vurderer du i alt klyngevejledningen? *								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Meget godt	34%	10%	24%	18%	26%	9%	28%	11%
Godt	37%	48%	45%	41%	26%	46%	26%	29%
Middel	29%	25%	24%	28%	34%	35%	42%	40%
Dårlig	0%	10%	4%	7%	6%	9%	5%	15%
Meget dårlig	0%	6%	2%	4%	6%	2%	0%	4%
Ved ikke	0%	0%	0%	3%	2%	51%	54%	57%

*) Beregnet til 100% af de, der *deltager* i klyngevejledningen.

Igen i dette forløb er der uenighed blandt de studerende om, hvorvidt *klyngevejledningen er placeret hensigtsmæssigt*. 61% mener dog, at den ligger på et passende tidspunkt (F22: 57%). Hele 29% mener i denne omgang, at klyngevejledningen placeret for sent (F22: 24%), mens kun 7% mener, den er placeret for tidligt (F22: 14%).

De, der ikke deltog begrundet det i fritekstsvarerne med manglende kendskab, dårligt tidspunkt samt at de ikke fandt det relevant som følge af dårlige erfaringer fra bachelorprojektet

Tidsmæssigt placeret i forhold til dit behov i forløbet? *)								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Lå for tidligt	7%	16%	14%	18%	17%	14%	20%	30%
Lå passende	61%	57%	63%	54%	62%	70%	50%	59%
Lå for sent	29%	24%	14%	17%	15%	16%	30%	11%
Ved ikke	2%	3%	8%	11%	6%	49%	42%	50%

*) Beregnet til 100% af de, der *deltager* i klyngevejledningen

Individuel vejledning

” (...) når jeg har kontaktet min vejleder, har hun altid været tilgængelig og givet mig gode inputs og feedback. Hun tilbød desuden at læse et par sider fra mit speciale og min indholdsfortegnelse, hvorefter hun kom med en række kommentarer - det var meget brugbart og hjalp mig meget med den videre specialeskrivning. ”

Traditionen tro *deltager* så godt som alle specialeskrivende studerende i den individuelle vejledning. Langt størstedelen, 90%, af de specialestudierende *vurderes den individuelle vejledning som sædvanlig at være god/meget god*. Dermed er der rettet op på sidste års fald i tilfredsheden med den individuelle vejledning (F22: 76%. E21: 88%, F21: 85%).

Har du deltaget i den individuelle vejledning?					
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020
Ja	98%	98%	99%	95%	97%
Nej	2%	2%	1%	5%	3%

Hvordan vurderer du alt i alt den individuelle vejledning? *)								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Meget god	52%	44%	58%	59%	55%	58%	43%	47%
God	38%	32%	30%	26%	29%	32%	43%	28%
Middel	5%	12%	9%	10%	14%	9%	13%	16%
Dårligt	2%	6%	1%	5%	2%	1%	0%	5%
Meget dårlig	4%	6%	1%	1%	0%	1%	0%	4%
Benyttede ikke tilbuddet	2%	2%	1%	5%	3%	4%	1%	2%

*) Beregnet til 100% af dem, der benytter den individuelle vejledning

Af fritekstsvarene kan der da også igen udledes et væld af rosede gløser rettet mod vejlederne. Vejlederne omtales som "*behagelige, hjælpsomme, fantastiske, tilgængelige*" m.v. Der er dog også konstruktiv kritik blandt besvarelsene. Det påpeges igen, at der er for stor forskel på de forskellige vejlederes engagement og hjælp, hvorfor ensartede retningslinjer fortsat efterspørges. Desuden foreslår en studerende flere, men kortere vejledningstider end de 3*45 minutter, da det kan være svært at få det maksimale udbytte ud af hele 45 minutter og samtidig kan der opstå behov for kortere, afklarende vejledninger undervejs.

” Jeg har været tilfreds med min vejleder. Jeg vil dog påpege, at det er vildt, så stor forskel der er på, hvad vejlederne forventer af specialet. Der bør måske være lidt mere ensartede retningslinjer, sådan så det ikke afhænger i så stor grad af, hvilken vejleder man har, hvordan man klarer sig i specialet. ”

” Jeg synes det er svært at benytte den tilgængelige vejledningstid optimalt, når den koncentrerer om så få gange. Jeg kunne godt have brugt flere løbende, men kortere vejledning med mere konkret fokus. ”

Hvordan har dit udbytte været af vejledningstimerne vedrørende:				
Spørgsmål	termin	stort	middel	lille
Metodiske diskussioner	E2022	54%	29%	18%
	F2022	40%	36%	24%
	E2021	59%	35%	6%
	F2021	50%	28%	21%
	E2020	49%	36%	15%
Drøftelse af problemformulering og disposition af specialet	E2022	80%	16%	4%
	F2022	67%	24%	9%
	E2021	83%	14%	3%
	F2021	78%	16%	7%
Drøftelse af indsamling og bearbejdning af materialet	E2020	76%	20%	5%
	E2022	52%	41%	7%
	F2022	44%	35%	20%
	E2021	55%	34%	12%

Hvordan har dit udbytte været af vejledningstimerne vedrørende:

	F2021	50%	31%	20%
	E2020	47%	34%	18%

De studerende angiver igen generelt det højeste udbytte af *drøftelser af problemformulering og disposition* angiver 80% at have fået et stort udbytte. 54% angiver, at have fået et stort udbytte af *metodiske diskussioner* med deres vejleder og 52%, at de har haft et stort udbytte af *drøftelser af indsamling og bearbejdning af materiale*. Begge en stigning fra F 2022.

Hvordan var antallet af vejledningstimer i forhold til dine behov?

Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Passende	86%	77%	93%	92%	87%	94%	75%	77%
For få	14%	23%	7%	8%	13%	4%	23%	19%
For mange*	0%	0%	0%	-	0%	2%	2%	4%

*) Før E2021 hed denne kategori "ikke behov".

Hvor meget vejledning vurderer du, at du i alt har modtaget? (møde, mail, telefon m.m.)

Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
< 3*45 min.	32%	29%	18%	31%	30%	31%	27%	40%
3*45 min.	31%	27%	31%	28%	33%	30%	37%	26%
3 timer	20%	23%	26%	17%	18%	19%	18%	19%
4 timer	10%	12%	16%	13%	5%	12%	8%	8%
5 timer eller mere	7%	10%	9%	11%	14%	7%	11%	8%

86% angiver, at *antallet af vejledningstimer* er i overensstemmelse med deres behov (F22: 77%, E21: 93%). Endnu engang kan der udledes en væsentlig forbedring fra forårets tilbagegang. De resterende 14% angiver dog fortsat, at antallet af vejledningstimer var for få (F22: 23%, E21: 7%). Flere end i foråret, 32%, angiver da også at have modtaget færre end de 3*45 minutters vejledning, de er berettiget til at få som minimum (F22: 29%). Årsagerne hertil er flerartede og vedrører både vejleders tilgængelighed og tid samt personlige forhold. Det drejer sig dog om 8 studerende, der har fået for lidt vejledning.

Hvis du har fået for lidt vejledning, hvad er så hovedårsagen?*

	E2022 % (antal)	F2022 % (antal)	E2021 % (antal)	F2021 % (antal)	E2020 % (antal)	F2020 % (antal)
Vejleders form virkede ikke for mig	0%	22% (5)	17% (1)	30% (3)	17% (2)	0% (0)
Vejleder havde ikke tid til at vejlede på det tidspunkt jeg havde behov for vejledning	13% (1)	30% (7)	33% (2)	20% (2)	0% (0)	14% (1)
Jeg havde svært ved at få kontakt med vejleder	25% (2)	26% (6)	50% (3)	20% (2)	17% (2)	29% (2)
Personlige forhold	38% (3)	13% (3)	0% (0)	20% (2)	42% (5)	14% (1)
Fjernvejledning har gjort det mere svært at modtage vejledning	0%	9% (2)	0% (0)	10% (1)	8% (1)	-
Vejledertid var brugt	13% (1)	17% (4)	17% (1)	30% (3)	33% (4)	-
Jeg har ikke selv kontaktet min vejleder med henblik på vejledning	38% (3)	4% (1)	0% (0)	20% (2)	8% (1)	-
Ved ikke	13% (1)	9% (2)	17% (1)	0% (0)	8% (1)	0% (0)
Andet	13% (1)	26% (6)	17% (1)	20% (2)	8% (1)	43% (3)

*) de studerende kan sætte flere krydser og det derfor ikke kan vides, hvor mange, der præcist er tale om.

Skriveform

”Rigtig rart at have én at sparre med og at "stå op til"”

”Jeg er glad for, at jeg har skrevet alene for at udfordre mig selv, men processen har været ensom, og jeg har manglet sparring.”

78% af de specialeskrivende studerende har skrevet specialet *alene*, mens de resterende 22% har skrevet i en *gruppe* (F22: 73%/27%). I dette forløb vurderer samtlige af dem, der har skrevet specialet i gruppe, at det har fungeret godt/meget godt (F22: 94%. E21: 78%), mens kun 64% kan sige det samme om at have skrevet specialet alene (F22: 67%, E21: 74%).

Har du skrevet dit speciale alene eller i en gruppe?								
	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Alene	78%	73%	71%	79%	80%	82%	88%	83%
Gruppe	22%	27%	29%	21%	20%	18%	6%	18%

Blandt fritekstsvarene fremgår det, som i tidligere semestre, at de, der skriver sammen, nyder godt af at have en "samarbejdspartner", som de kan "vende og diskutere tingene" sammen med undervejs. Som det typisk gør sig gældende for dem, der har skrevet alene, har de savnet netop en sådan samarbejds- og sparringspartner. Det kan til tider blive ensomt at skrive alene og man kan støde ind i tider, hvor man har brug for udefrakommende motivation og hjælp til at hanke op i sig selv. Til gengæld fremhæves friheden og dét at kunne planlægge sin egen tid og styre tempoet traditionen tro som de åbenbare fordele ved at skrive alene.

”For mig har det været en rigtig god oplevelse at skrive i gruppe, og min makker og jeg har haft et rigtigt godt samarbejde. Når vi undervejs har været i tvivl om noget, har vi kunne vende og diskutere tingene sammen. ”

”Det gode ved at skrive alene er, at man selv kan planlægge sin tid og styre tempoet. Det svære ved at skrive alene er uden tvivl, at man ikke har nogen at sparre med om opgaven, hvilket kunne have været en fordel, når man er tvivl om nogle ting. ”

Hvordan fungerede det at skrive flere sammen? // alene?												
	E2022		Forår 2022		Efterår 2021		Forår 2021		Efterår 2020		Forår 2020	
	sammen	alene	sammen	alene	sammen	alene	sammen	alene	sammen	alene	sammen	alene
Rigtig godt	87%	20%	63%	26%	59%	31%	71%	25%	75%	24%	84%	20%
Godt	13%	43%	31%	41%	19%	43%	25%	33%	20%	36%	10%	36%
Nogenlunde	0%	24%	6%	29%	19%	20%	0%	31%	5%	31%	6%	25%
Dårligt	0%	9%	0%	3%	0%	3%	4%	6%	0%	4%	1%	1%
Meget dårligt	0%	4%	0%	0%	4% (1)	3%	0%	4%	0%	5%	-	-
Ved ikke	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	-	19%

Øvrige data

Samlet svarprocent								
	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Svarprocent	35%	31%	28%	36%	34%	58%	37%	34%
antal svar	70	120	92	138	102	168	94	167
Afleverede specialer	199	383	333	382	305	292	252	521

Hvilket forsøg har du afleveret speciale i? (i parentes: Antal)								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
1. forsøg	94% (63)	97% (113)	96% (86)	86% (113)	79%	90% (151)	76% (71)	79% (132)
2. forsøg	3% (2)	3% (3)	3% (3)	10% (13)	19%	6% (10)	16% (15)	14% (23)
3. forsøg	3% (2)	0%	1% (1)	5% (6)	2%	4% (7)	9% (8)	7% (12)

Har du benyttet muligheden for individuel vejledning i litteratursøgning?								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Ja	16%	13%	4%	12%	13%	13%	16%	17%
Nej	84%	87%	95%	88%	87%	78%	84%	80%

Hvordan var udbyttet af den individuelle vejledning i litteratursøgning? *								
Svarmulighed	E2022	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Meget godt	23%	26%	33%	50%	39%	37%	40%	35%
Godt	35%	29%	27%	23%	26%	26%	15%	35%
Nogenlunde	29%	35%	33%	19%	30%	29%	40%	23%
Dårligt	13%	3%	0%	8%	4%	8%	5%	6%
Meget dårlig	0%	6%	7%	-	-	-	-	-
Ej deltag **	69%	67%	81%	78%	74%	76%	77%	69%

*) Beregnet til 100% af de, der benyttede den individuelle vejledning i litteratursøgning